

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 463/2024-29

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavných sťažnostiach sťažovateľky **FELYMA, spol. s r.o.**, M. R. Štefánika 53, Zvolen, IČO 36 047 996, zastúpenej Advokátska kancelária UHAĽ s.r.o., Štefana Moyzesa 43, Zvolen, proti rozsudku Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 16Co/355/2017 z 31. mája 2018, rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/121/2020 z 24. augusta 2022, rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Cob/112/2019 z 29. januára 2020 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/132/2020 z 27. októbra 2022 takto

r o z h o d o l :

1. Veci vedené na Ústavnom súde Slovenskej republiky sp. zn. Rvp 2649/2022 a Rvp 359/2023 **s p á j a** na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 2649/2022.
2. Ústavné sťažnosti **o d m i e t a** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnými sťažnosťami doručenými ústavnému súdu 25. novembra 2022 (sp. zn. Rvp 2649/2022) a 9. februára 2023 (sp. zn. Rvp 359/2023) domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 46 ods. 3 ústavy a podľa čl. 36 ods. 3 listiny, práva na náhradu škody podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a podľa čl. 37 ods. 3 listiny, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 listiny a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozhodnutiami krajského súdu a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje, aby ústavný súd zrušil napadnuté rozhodnutia a veci vrátil krajskému súdu na ďalšie rozhodnutie. Požaduje priznanie finančného zadosťučinenia 200 000 eur (Rvp 2649/2022)

a 3 000 eur (Rvp 359/2023), v prípade omeškania navýšenie finančného zadostučinenia o 5 % za každý aj začatý rok omeškania až do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania.

2. Sťažovateľka (ako objednávateľ) uzavrela 29. mája 2008 so zhotoviteľom (spoločnosťou T & T staving, a.s.) zmluvu o uzavretí budúcej zmluvy o dielo, v ktorej sa zaviazala najneskôr do 29. júla 2008 uzavrieť so zhotoviteľom zmluvu o dielo, predmetom ktorej mala byť výstavba polyfunkčného domu. V súvislosti s plánovanou výstavbou podala sťažovateľka 28. mája 2008 na Mestskom úrade Banská Bystrica, odbore rozvoja a výstavby (ďalej len „stavebný úrad“) žiadosť o vydanie územného rozhodnutia pre uvedenú stavbu. Stavebný úrad rozhodnutím z 30. júla 2008 prerušil konanie a vyzval sťažovateľku na doplnenie žiadosti. Dňa 28. augusta 2008 sťažovateľka požiadala stavebný úrad o predĺženie lehoty na predloženie podkladov, v dôsledku čoho stavebný úrad predĺžil lehotu o 15 dní. Následne stavebný úrad rozhodnutím z 11. novembra 2008 konanie zastavil.

3. Sťažovateľka tvrdí, že v dôsledku nečinnosti stavebného úradu neuzavrela v dohodnutej dobe zmluvu o dielo, a preto si voči nej zhotoviteľ uplatnil dohodnutú zmluvnú pokutu vo výške 31 500 000 Sk, ktorú sťažovateľka riadne uhradila. Uvádza, že v prípade uzatvorenia zmluvy o dielo by bola povinná zabezpečiť do troch dní od uzavretia zmluvy platné územné rozhodnutie, pričom pre prípad porušenia tohto záväzku by bola povinná uhradiť zhotoviteľovi zmluvnú pokutu vo výške 2 % z celkovej ceny diela (cca 4 200 000 Sk) za každý deň omeškania s plnením povinnosti zabezpečiť vydanie územného rozhodnutia.

4. V konaní vedenom pod sp. zn. Rvp 359/2023 sa podaná ústavná sťažnosť týka žaloby sťažovateľky, ktorá sa vo vzťahu k Slovenskej republike domáhala zaplatenia 10 000 eur s úrokom z omeškania vo výške 10 % ročne zo sumy 10 000 eur od 3. marca 2009 do zaplatenia, a to z titulu náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“). Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 60Cb/68/2010 z 13. mája 2011 žalobe vyhovel a krajský súd toto rozhodnutie potvrdil.

5. Proti rozsudku krajského súdu však podal mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky. Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6MCdo/16/2012 z 30. októbra 2013 (ďalej len „R 137/2014“) boli rozsudky krajského súdu a okresného súdu zrušené vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie.

6. Najvyšší súd konštatoval, že medzi účastníkmi nebolo sporné to, že sa stavebný úrad dopustil nesprávneho úradného postupu, keď vo veci sťažovateľky nevydal územné rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, a sporné nebolo ani to, že v majetkovej sfére sťažovateľky došlo k zmenšeniu jej majetkového stavu (teda k vzniku škody) zaplatením zmluvnej pokuty zhotoviteľovi. Spornou ostala otázka (ne)existencie príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Podľa najvyššieho súdu príčinná súvislosť daná nebola. Podstatnou a bezprostrednou príčinou majúcou za následok zaplatenie zmluvnej pokuty je podľa názoru najvyššieho súdu porušenie zmluvnej povinnosti vyplývajúcej zo záväzkového vzťahu zo strany sťažovateľky. Táto skutočnosť je výlučnou príčinou, ktorá spôsobila sťažovateľke označenú ujmu, čo zároveň vylučuje inú skutočnosť ako priamu príčinu vzniku ujmy. Najvyšší súd bol tej mienky, že nevydanie rozhodnutia stavebným úradom v zákonnej lehote nebránilo sťažovateľke z objektívneho hľadiska uzatvoriť budúcu zmluvu o dielo v dohodnutej lehote, keďže existencia územného rozhodnutia nie

je nevyhnutnou podmienkou, bez splnenia ktorej by nebolo možné zamýšľanú zmluvu platne uzavrieť.

7. Sťažovateľka podala proti tomuto uzneseniu najvyššieho súdu ústavnú sťažnosť, o ktorej rozhodol ústavný súd tak, že ju uznesením sp. zn. II. ÚS 336/2014 odmietol.

8. Po zrušení rozsudkov okresného a krajského súdu bola vec vrátená na okresný súd a veci bola pridelená spisová značka 60Cb/281/2013. V priebehu ďalšieho konania sťažovateľka opakovane namietala právnu záväznosť rozhodnutia R 137/2014 a požadovala od súdov, aby naň neprihliadali, keďže podľa neskoršej judikatúry ústavného súdu a najvyššieho súdu malo byť mimoriadne dovolanie odmietnuté.

9. Okresný súd žalobu zamietol a krajský súd rozhodnutie súdu prvého stupňa napadnutým rozsudkom potvrdil, a to s odkazom okrem iného na § 455 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), podľa ktorého ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazané právnym názorom dovolacieho súdu.

10. Sťažovateľka podala dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 a) a b) CSP. Zmätočnosťnú vadu malo podľa sťažovateľky založiť potvrdenie rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolacím súdom z dôvodu viazanosti názorom dovolacieho súdu vysloveným v rozhodnutí, ktoré podľa sťažovateľky nemalo byť vydané, ako aj vyslovenie čiastočne odlišných záverov odvolacím súdom bez doplnenia/zopakovania dokazovania (o nevýznamnosti motivácie pri rozhodovaní o uzatvorení alebo neuzatvorení zmluvy a o potrebe znášania podnikateľského rizika), ktoré sú aj prekvapivými. Vo vzťahu k dovolaniu podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP sťažovateľka namietala odklon od rozhodnutí najvyššieho súdu (sp. zn. 3Cdo/32/2007, 3Cdo/313/2009, 6MCDo/7/203) za situácie, keď by škoda vznikla tak či tak. Neriešenou zostala otázka záväznosti rozhodnutia dovolacieho súdu vydaného pred podstatnou zmenou judikatúry, pri ktorej uplatnení by také rozhodnutie nemalo byť vydané. Najvyšší súd dovolanie zamietol.

11. Vec vedená ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 2649/2022 sa týka konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 13C/226/2011, v ktorom sa sťažovateľka domáhala zaplatenia zostávajúcej časti náhrady škody vo výške 490 000 eur a 426 000 eur (časť z tejto sumy vo výške 426 000 eur žalovala pôvodne v konaní sp. zn. 20C/209/2012, pričom toto konanie bolo následne spojené na spoločné konanie ďalej vedené pod sp. zn. 13C/226/2011, pozn.).

12. Okresný súd s ohľadom na rozhodnutie R 137/2014 žalobu sťažovateľky zamietol a krajský súd toto rozhodnutie potvrdil.

13. Sťažovateľka podala následne dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP a podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP (*de facto* s totožným odôvodnením ako v prípade konania, o ktorom koná ústavný súd pod sp. zn. Rvp 395/2023). Toto dovolanie najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol.

II.

14. Sťažovateľka poukazuje na nesprávnosť záverov ústavného súdu uvedených v rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 336/2014, ktorým bola odmietnutá ústavná sťažnosť sťažovateľky vo vzťahu k rozhodnutiu R 137/2014 [sťažovateľka podala aj sťažnosť na Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ale táto jej sťažnosť bola vyhlásená za neprijateľnú, pozn.]. Táto nesprávnosť

mala potom podľa sťažovateľky za následok stav, keď boli okresný súd aj krajský súd viazané právnym záverom uvedeným v rozhodnutí najvyššieho súdu, ktoré podľa sťažovateľky nikdy nemalo byť vydané, pretože (a) žalovaný sám nepodal dovolanie, (b) generálny prokurátor podal mimoriadne dovolanie v prospech žalovaného, ktorým je štát a generálny prokurátor je sám orgánom štátu, (c) rozhodnutím R 137/2014 dovolací súd len inak riešil právnu otázku v porovnaní so súdmi nižšieho stupňa, (d) dovolacím súdom riešená otázka nebola otázkou zásadného právneho významu a (e) dovolací súd nevytkol rozhodnutiam súdu nižšieho stupňa, v čom tkvie nezákonnosť ich rozhodnutí a aké ustanovenia zákonov porušili. Zároveň preto podľa sťažovateľky bolo porušené jej právo na spravodlivý proces, právo na rovnosť účastníkov konania, ako aj jej právo na právnu istotu ohľadom záväznosti a nezmeniteľnosti súdnych rozhodnutí. Tvrdí, že nedostala odpovede na jej analýzu nesprávnosti rozhodnutia o príčinnej súvislosti zo strany dovolacieho súdu, a to ani zo strany odvolacieho, ani zo strany dovolacieho súdu.

15. Ďalej sťažovateľka argumentuje porušením jej práva na rovnosť účastníkov konania, a to z dôvodu odmietnutia jej návrhov na prerušenie konania v konaní sp. zn. 13C/226/2011 (v konaní o neskoršej žalobe, pozn.) – prvýkrát v roku 2014, keď požadovala prerušenie konania, až do právoplatného skončenia konania sp. zn. 60Cb/68/2010 (konanie o pôvodnej žalobe, pozn.) a druhýkrát v roku 2015, keď navrhovala prerušenie konania až do času, kým rozhodne o jej sťažnosti EŠLP. Na druhej strane však podľa jej názoru súdy merali dvojakým metrom, keď návrhu žalovaného na prerušenie konania až do doby, keď bolo právoplatne rozhodnuté o mimoriadnom dovolaní, bez ďalšieho súd vyhovel.

16. Sťažovateľka nesúhlasí so závermi všeobecných súdov v tom, že porušenie zmluvnej povinnosti uzavrieť zmluvu o dielo v stanovenej lehote bola priama a hlavná príčina vzniku škody. Podľa jej názoru totiž porušenie tejto povinnosti bolo až následkom nesprávneho úradného postupu stavebného úradu. Nesúhlasí ani s tým, že nevydanie rozhodnutia stavebného úradu v zákonom stanovenej lehote nebránilo sťažovateľke uzatvoriť zmluvu o dielo v stanovenej lehote. Zmluva o budúcej zmluve totiž rátala so situáciou, že bude žiadosť o vydanie územného rozhodnutia zamietnutá, a rátala aj s možnosťou, že bude konanie prerušené – ani v jednom z týchto prípadov by k úhrade zmluvnej pokuty nedošlo. Podľa sťažovateľky však nebolo možné predpokladať, že stavebný úrad bude v zákonom stanovenej lehote úplne nečinný. Podpisom zmluvy o dielo by sa pritom sťažovateľka zaviazala zabezpečiť územné rozhodnutie do troch dní, čo podľa jej názoru zjavne nebolo reálne. Pre prípad porušenia tejto povinnosti pritom bola dohodnutá zmluvná pokuta vo výške 4 200 000 Sk za každý deň omeškania (pre prípad neuzatvorenia zmluvy o dielo to bola fixná suma 31 500 000 Sk, pozn.).

17. Napokon tiež sťažovateľka namieta, že najvyšší súd v skutkovo a právnej zhodnej veci v jednom prípade dovolanie zamietol (a teda ho vecne preskúmal – skoršie rozhodnutie sp. zn. 1Cdo/121/2020), zatiaľ čo v druhom prípade bolo dovolanie odmietnuté pre neprípustnosť (rozhodnutie sp. zn. 6Cdo/132/2020).

III.

18. Zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nemá osobitné ustanovenia o postupe pri spojení vecí na spoločné konanie. V súlade s § 62 zákona

o ústavnom súde o primeranom použití CSP možno však v konaní o ústavnej sťažnosti (čl. 127 ústavy a § 122 a nasl. zákona o ústavnom súde) primerane použiť na prípadné spojenie vecí § 166 ods. 1 CSP, podľa ktorého v záujme hospodárnosti konania súd spojí na spoločné konanie také konania, ktoré sa pred ním začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán.

19. Z obsahu ústavných sťažností vyplýva, že tieto spolu skutkovo a právne súvisia. Obe sa týkajú tej istej sťažovateľky, majú totožný právny základ a namietajú totožný postup toho istého súdu, aj keď v rôznych konaniach. Argumentácia sťažovateľky je s ohľadom na okolnosti takmer totožná.

20. S prevažne zhodnými dôvodmi ústavných sťažností sa možno vysporiadať jedným rozhodnutím, čo je v záujme hospodárnosti konania, preto boli konania o ústavných sťažnostiach podľa § 166 ods. 1 CSP spojené na spoločné konanie. Sudcom spravodajcom je Peter Straka, ktorému boli pridelené obe posudzované ústavné sťažnosti s ohľadom na čl. II bod 11 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2024 do 31. decembra 2024.

21. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, že veci sp. zn. Rvp 2649/2022 a sp. zn. Rvp 359/2023 spojil na spoločné konanie pod sp. zn. Rvp 2649/2022 (bod 1 výroku tohto uznesenia).

IV.

22. Podstatou oboch podaných ústavných sťažností je nesúhlas sťažovateľky ani nie tak so samotnými napadnutými rozhodnutiami, ako so skorším (kasačným) rozhodnutím najvyššieho súdu R 137/2014, v ktorom ten pomerne jasne vyslovil, že *„Medzi škodou vzniknutou žalobcovi zaplatením zmluvnej pokuty podľa zmluvy o budúcej zmluve o dielo uzavretej pre prípad nedodržania termínu uzavretia zmluvy (zriadenia stavby, pre ktoré sa vyžaduje rozhodnutie stavebného úradu) o dielo a nevydaním rozhodnutia stavebného úradu v zákonnej lehote nie je príčinná súvislosť, zodpovednosť žalovaného za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov preto nie je daná.“*

23. Sťažovateľka od prijatia tohto rozhodnutia (ešte v roku 2013) v podstate kontinuálne namieta, že toto rozhodnutie nemalo byť vôbec vydané, a preto nemá byť pre súdy záväzné. V podaných ústavných sťažnostiach namieta vo vzťahu k tejto argumentácii nedostatočné odôvodnenie, ako aj svojvôľu. S touto argumentáciou sa však nemožno stotožniť hneď z niekoľkých dôvodov.

24. V prvom rade je potrebné poukázať na to, že toto rozhodnutie bolo predmetom prieskumu ústavného súdu (pozri II. ÚS 336/2014), pričom ústavným súdom zrušené nebolo, práve naopak. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky čiastočne odmietol pre nevyčerpanie opravných prostriedkov nápravy (pretože podľa ústavného súdu sťažovateľka argumentáciu uvedenú v podanej ústavnej sťažnosti nepoužila už v priebehu konania pred najvyšším súdom), to však neplatí vo vzťahu k už citovanému záveru najvyššieho súdu, ktorý bol napokon zverejnený ako právna veta v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „zbierka“). V tejto časti bola ústavná sťažnosť meritórne preskúmaná, pričom ústavný súd konštatoval, že závery najvyššieho súdu sú logické, úplné a presvedčivé a nevykazujú znaky arbitrárnosti či zjavnej neodôvodnenosti. Ústavný súd nemá ani dôvod, ani právomoc preskúmavať svoje vlastné rozhodnutia [pozri § 55 písm. c) zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je neprípustná sťažnosť, ak sa navrhovateľ domáha preskúmania rozhodnutia ústavného súdu].

Zrejmy nesúhlas (možno rozčarovanie) sťažovateľky síce môže byť ľudsky pochopiteľný, avšak v okolnostiach tohto prípadu nepostačuje na to, aby ústavný súd sťažnostiam vyhovel.

25. Odvolací aj dovolací súd v napadnutých rozhodnutiach (správne) argumentujú precedenčnou (judikatúrnou) záväznosťou rozhodnutia najvyššieho súdu R 137/2014 a v prípade napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/132/2020 a s ním súvisiaceho rozhodnutia odvolacieho súdu sp. zn. 43Cob/112/2019 aj kasačnou záväznosťou tohto rozhodnutia.

26. Kým v prípade tzv. precedenčnej záväznosti existuje možnosť, aby všeobecný súd rôzneho stupňa (ne)reflektoval právne závery najvyššieho súdu tým, že v dobrej viere predostrie konkurujúce úvahy a začne s judikátom zmysluplný právny dialóg, kasačná záväznosť môže (pochopiteľne len za nezmeneného skutkového stavu) byť reflektovaná len bezpodmienečným rešpektovaním rozhodnutia najvyššieho súdu (pozri § 455 CSP a uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/155/2011 zo 17. marca 2011). Toto pravidlo plynie z nutnosti definitívne ukončiť konkrétny spor a predísť nekonečnému súdnemu presúvaniu spisu medzi súdmi, čo by neúmerne predlžovalo konanie, a tým porušovalo ústavné práva účastníkov na skončenie veci v primeranej dobe a na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 a 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (tamtiež). Prelomenie kasačnej záväznosti teda v tomto prípade neprichádzalo do úvahy a rovnako tak ani prelomenie precedenčnej záväznosti, keď nešlo len o obdobný, ale totožný skutkový aj právny stav, a preto zotrvanie na záveroch vyplývajúcich zo súvisiaceho konania bolo z hľadiska právnej istoty logickým a uváženým riešením. Navyše je potrebné dodať, že ide len o možnosť danú súdom za istých okolností odkloniť sa od judikatúrnych záverov najvyššieho súdu, čo však neznamená, že nevyužitie takej možnosti (a teda stotožnenie sa s dosiaľ aplikovaným právnym názorom) znamená porušenie práv účastníka konania, ktorý sa domáha zmeny právneho posúdenia.

27. Na veci v tomto prípade nemení nič ani neskoršia judikatúra (aj) ústavného súdu, podľa ktorej by podané mimoriadne dovolanie v neskoršom období už nebolo úspešné. Neskorší odklon judikatúry totiž nespôsobuje, že by sa rozhodnutia, ktoré boli prijaté dovolacím súdom v období predchádzajúcom tomuto odklonu, stali neúčinnými alebo neplatnými. Aj s ohľadom na skorší prieskum ústavného súdu je navyše potrebné túto otázku považovať za uzavretú a podané ústavné sťažnosti len za kritické vyjadrenie nesúhlasu s (takmer 10 rokov starým) rozhodnutím ústavného súdu, keďže tieto nemôžu slúžiť ako opravný prostriedok proti nemu.

28. Podľa názoru ústavného súdu nemožno vytknúť ani odvolaciemu, ani dovolaciemu súdu nedostatočné odôvodnenie a rešpektovanie stabilnej rozhodovacej činnosti (tým skôr, ak ide o rozhodnutie uverejnené v zbierke) nemožno považovať za prejav svojvôle zo strany konajúcich súdov.

29. Argumentácia nerovnosťou pri posudzovaní návrhov sťažovateľky na prerušenie (neskoršieho) konania sp. zn. 13C/226/2011 oproti návrhu žalovanej, ktorej návrhu na prerušenie konania vyhovené bolo (išlo o návrh na prerušenie konania po podaní mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora, pozn.) je zjavne neprípustná vzhľadom na to, že sťažovateľka mala možnosť v priebehu konania tieto rozhodnutia napadnúť ústavnými sťažnosťami (čo neurobila). Zároveň však ústavný súd uvádza, že návrhy na prerušenie konania podávala sťažovateľka až po vydaní rozhodnutia R 137/2014, ktorý (ako je napokon zrejmé aj z podaných sťažností) vyriešil v podstate jedinú spornú otázku medzi stranami a práve s ohľadom na už spomínanú kasačnú záväznosť tohto rozhodnutia v konaní sp. zn. 60Cb/68/2010 a zrejmú precedenčnú záväznosť v konaní sp. zn.

13C/226/2011 nebolo zamietnutie návrhov sťažovateľky na prerušenie konania prejavom nerovnosti účastníkov konania, ale logickým krokom smerujúcim k efektívnemu vedeniu súdneho konania. S ohľadom na uvedené nie je preto podstatné ani to, že sa napokon o skoršej žalobe sťažovateľky v konečnom dôsledku rozhodlo neskôr ako o v poradí druhej žalobe sťažovateľky.

30. Napokon ústavný súd posudzoval námietku sťažovateľky súvisiacu s odlišným postupom najvyššieho súdu, ktorý v prípade rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/121/2020 (ktoré bolo vydané skôr) podané dovolanie zamietol [dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP vyhodnotil ako síce prípustné, ale nedôvodné, pozn.], v prípade neskoršieho rozhodnutia sp. zn. 6Cdo/132/2020 však bolo dovolanie odmietnuté bez meritórneho prieskumu ako neprípustné.

31. Najvyšší súd síce v rozhodnutí sp. zn. 6Cdo 132/2020 poukazuje na to, že otázka príčinnej súvislosti je považovaná za otázku skutkovú, avšak zároveň poukazuje na rozhodnutie R 137/2014, ktoré vylučuje odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorej je tento judikát súčasťou, a to aj s ohľadom na judikát R 71/2018, podľa ktorého patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ (§ 421 ods. 1 CSP) predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v zbierke. Ak teda sťažovateľka tvrdila odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, pretože tvrdila, že rozhodnutie R 137/2014 nie je jej súčasťou, potom odpoveď na svoju dovoláciu námietku dostala.

32. Na rozdiel od skoršieho rozhodnutia však najvyšší súd nevzhladol v podanom dovolaní otázku, ktorá by bola spôsobilá privodiť prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Tou otázkou pritom malo byť to, že sudy vychádzali pri svojom rozhodovaní z rozhodnutia R 137/2014, ktoré však nikdy nemalo byť vydané, najmä, keď sťažovateľka poukazovala na súčasnú judikatúru týkajúcu sa prípustnosti mimoriadneho dovolania. Požadovala preto, aby bola preskúmaná otázka záväznosti takéhoto rozhodnutia o mimoriadnom dovolaní pre nižšie sudy a zákonnosť ich rozhodnutia.

33. V prvom rade ústavný súd poukazuje na to, že otázku síce najvyšší súd v prvom rozhodnutí pripustil, avšak konštatoval aj neopodstatnenosť tejto dovolacej námietky s ohľadom na princíp jednotného uplatňovania právnej normy v rovnakých prípadoch, ako aj princíp právnej istoty a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí.

34. Ďalej je potrebné poukázať na už uvedený záver najvyššieho súdu, podľa ktorého je judikát R 137/2014 súčasťou stabilnej rozhodovacej praxe, ktorú bolo potrebné rešpektovať, z čoho možno implicitne vyvodit' aj odpoveď najvyššieho súdu na dovoláciu námietku sťažovateľky podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Možno však súhlasiť so sťažovateľkou v tom, že najvyšší súd jej mal dať výslovnú odpoveď aj na túto argumentáciu a rôznosť postupov najvyššieho súdu môže vyvolať pochybnosti o dodržiavaní práv účastníka konania.

35. Podstatný je však záver najvyššieho súdu vyslovený v prvom rozhodnutí vo vzťahu k tejto argumentácii, a síce skutočnosť, že dovolanie napriek meritórnemu prieskumu úspešne nebolo (táto argumentácia bola nedôvodná). Ani prípadné zrušenie v poradí druhého rozhodnutia najvyššieho súdu ústavným súdom by neprivedilo sťažovateľke v konečnom dôsledku iný výsledok konania, čo znamená, že vo výsledku preto nemohlo dôjsť k porušeniu jej práv. Pritom treba prihliadnuť jednak na to, že najvyšší súd by mal rešpektovať vlastnú judikatúru, a jednak na to, že ústavný súd

už konštatoval správnosť záverov najvyššieho súdu vyslovených v prvom z napadnutých rozhodnutí.

36. S ohľadom na uvedené závery ústavný súd konštatuje, že podané ústavné sťažnosti je potrebné odmietnuť ako zjavne neopodstatnené podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

37. Keďže ústavné sťažnosti boli odmietnuté, zaoberať sa ďalšími návrhmi v nich uplatnenými stratilo svoje opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. septembra 2024

Robert Šorl
predseda senátu